

Naslov originala:
WINESBURG, OHIO
Sherwood Anderson

Copyright © ovog izdanja Kontrast izdavaštvo 2022

Za izdavača:
Vladimir Manigoda

Uredništvo:
Jelena Nidžović
Ivan Isailović

Prevod:
Danilo Lučić

Lektura:
Kontrast izdavaštvo

Dizajn korica:
Tijana Kazimirović

Prelom:
Tijana Kazimirović

Štampa:
F.U.K. d.o.o. Beograd

Tiraž:
1200

Izdavač:
Kontrast izdavaštvo
Terazije 35, Beograd
imejl: info@kontrastizdavastvo.rs
kontrastizdavastvo.rs
www.glif.rs

ŠERVUD ANDERSON

VAJNSBURG U OHAJU

Preveo s engleskog:
Danilo Lučić

KONTRAST

Beograd, 2022.

*Uspomeni na moju majku Emu Smit Anderson,
čija su pronicljiva zapažanja o životu oko nje prvi put u
meni probudila glad da vidim šta je ispod površine života,
posvećujem ovu knjigu.*

KNJIGA O GROTESKNOME

Pisac, starac sa sedim brkovima, imao je problema kada legne u krevet. Prozori u kući u kojoj je živeo bili su visoki, a on je hteo da vidi drveće ujutru kada se probudi. Došao je stolar da prepravi krevet tako da bude u ravni sa prozorom.

Dosta su se sporili oko toga. Stolar, koji je bio vojnik u Građanskom ratu, seo je sa piscem u njegovoj sobi da porazgovaraju o pravljenju platforme za podizanje nivoa kreveta. Pisac je imao cigarete na sve strane, tako da ih je stolar pušio.

Neko vreme su dva čoveka pričala o podizanju kreveta, a onda su počeli da pričaju i o drugim stvarima. Vojnik je načeo temu rata. Pisac ga je, zapravo, naveo na tu temu. Stolar je nekada bio zatočen u Andersonvilskom zatvoru, a izgubio je i brata. Brat mu je umro od gladi i kada se stolar dotakao te teme, počeo je da plače. On je, kao i stari pisac, imao sede brkove, i kada bi plakao zgrčio bi usne tako da su mu se brkovi micali gore-dole. Starac, koji je plakao sa cigarom u ustima, izgledao je smešno. Piščev plan za podizanje kreveta bio je zaboravljen i stolar je to kasnije uradio na svoj način, tako da je pisac, koji je premašio šezdesetu, morao da se služi stolicom kada bi noću ulazio u krevet.

Pisac se u svom krevetu okrenuo na bok i ležao mirno. Godinama je opsednuto razmišljao o svom srcu. Bio je ozbiljan pušač i srce mu je preskakalo. Uvrteo je sebi u glavu da će u nekom trenutku nenadano umreti i kad god bi legao u krevet, razmišljao je o tome. To ga nije uzrujavalo. Zapravo, imalo je veoma specifičan

efekat koji nije lako objasniti. Od toga je, tu u krevetu, bivao živiji nego u bilo kom drugom trenutku. Ležao je potpuno mirno, telo mu je bilo staro i od njega više nije bilo neke koristi, ali nešto je u njemu sveuzev bilo mlado. Kao da je bio trudna žena, samo što u njemu nije bila beba, već mladost. Ne, nije bila mladost, već žena, mlada, koja je na sebi nosila oklop kao vitez. Kao što vidite, apsurdno je pokušavati da ispričate šta se nalazilo u starom piscu dok je ležao na svom visokom krevetu i slušao preskakanje svog srca. Potrebno je shvatiti o čemu je mislio pisac, ili to nešto mlado u piscu.

Razne misli su starom piscu, kao i svim ljudima na svetu, prolazile kroz glavu tokom njegovog dugačkog života. Nekada je bio veoma zgodan i popriličan broj žena bio je zaljubljen u njega. Zatim, naravno, poznao je ljude, mnoge ljude, poznao ih je na neobično intiman način, koji se razlikuje od načina na koji vi i ja poznajemo ljude. Makar je pisac tako mislio i bio je zadovoljan tom mišlju. Zašto se prepirati sa jednim starcem o njegovim mislima?

U krevetu, pisac je sanjao nešto što nije bilo san. Kako je postajao sve pospaniji, ali je i dalje bio svestan, jedan oblik počeo je da se pojavljuje pred njegovim očima. Zamišljao je da ta mlada, neopisiva stvar u njemu vodi povorku likova pred njegovim očima.

Vidite, ono što je interesantno u vezi sa ovime jesu te figure koje su prolazile piscu pred očima. Sve one su bile groteske. Svi muškarci i žene koje je pisac ikada poznao postali su groteske.

Te groteske nisu bile užasne. Neke su bile zanimljive, neke gotovo lepe, a jedna žena, potpuno izobličena, rastužila je starca svojom grotesknošću. Dok je prolazila, on je ispustio zvuk kao kućence kad zavija. Da ste tada ušli u sobu, pomislili biste da starac nešto ružno sanja, ili da ga muči stomak.

Čitav sat je ta povorka groteski prolazila pred starčevim očima, da bi, iako mu je to pričinjavalo bol, izmileo iz kreveta i počeo da piše. Neke groteske su mu se urezale u um, pa je želeo da ih opiše.

Pisac je sat vremena radio za svojim stolom. Na kraju je napisao knjigu koju je nazvao *Knjiga o grotesknome*. Nikad nije obja-

vljena, ali jednom sam je video i ostavila je na mene neizbrisiv utisak. Ta knjiga je imala centralnu misao, krajnje neobičnu, koja mi je zauvek ostala u sećanju. Kada god bih je se setio, mogao sam da razumem mnoge stvari i ljude koje pre toga nisam mogao. Ta misao je bila uvijena, a neko jednostavno objašnjenje bi bilo sledeće:

U početku, kada je svet još bio mlad, postojalo je mnogo misli, ali nije bilo ničega poput istine. Čovek je sam stvorio istinu, a svaka istina sastojala se od mnogobrojnih neodređenih misli. Svugde na svetu su postojale istine i sve su bile predivne.

Starac je u svojoj knjizi pobrojao na stotine istina. Neću pokušavati da vam ih sve navedem. Postojala je istina o nevinosti i istina o strasti, istina o bogatstvu i istina o siromaštvu, o štedljivosti i o rasipništvu, o nehaju i o strastvenosti. Bilo je na stotine i stotine istina i sve su bile predivne.

A onda su se pojavili ljudi. Kako bi se ko pojavio, ugrabio bi jednu od istina, a neki, koji su bili veoma jaki, zgrabili bi ih i po desetak.

Te istine su od ljudi načinile groteske. Starac je imao prilično razvijenu teoriju o tome. Prema njegovom shvatanju, u trenutku kada bi neko od ljudi uzeo za sebe jednu od istina, nazvao je svojom, i pokušao da svoj život živi u skladu s njom, postao bi groteska, a istina koju je prihvatio postala bi laž.

Sami vidite kako je starac, koji je ceo svoj život proveo pišući i koji je bio ispunjen rečima, mogao da napiše stotine i stotine stranica o ovome. Ta tema je postala toliko velika u njegovoj glavi, da je i on sam bio u opasnosti da postane groteska. Pretpostavljam da nije, iz istog razloga zbog kojeg nikada nije objavio knjigu. Starca je spasilo ono nešto mlado u njemu.

Što se tiče starog stolara koji je prepravljao pišćev krevet, nje-ga sam pomenuo samo zato što je on, kao i mnogi drugi koje zovemo običnim ljudima, bio najbliže nečemu što se može objasniti i voleti, od svih groteski iz pišćeve knjige.

RUKE

Dežmekasti starčić nervozno se šetkao gore-dole po natruloj verandi drvene kućice, koja se nalazila na ivici jaruge nedaleko od grada Vajnsburga u Ohaju. Preko dugačkog polja posejanog detelinom, ali iz kojeg su uspeli da niknu samo gusti usevi žute slačice, mogao je da vidi državni auto-put kojim su prolazila kola puna berača jagoda koji se vraćaju iz polja. Berači jagoda, mladići i devojke, glasno su se smejali i vikali. Momak u plavoj košulji iskočio je iz prikolice i pokušao da povuče sa sobom jednu od devojaka, koja je glasno vrištala i bunila se. Dečakova stopala podigla su na putu oblak prašine, koji je lebdeo ka zalazećem suncu. Preko dugačkog polja začuo se piskav devojački glas. „Oh, Vinže Bidlbaume, očeslaj kosu, pada ti u oči”, naredio je glas čoveku koji je bio ćelav i čije su nervozne ručice petljale po golom, belom čelu, kao da pokušavaju da razmrse klupko spetljenih lokni.

Ving Bidlbaum, većito uplašen i onespokojen gomilama avetnih slutnji, nije ni na koji način mislio za sebe da je deo života gradića u kojem je živio dvadeset godina. Od svih ljudi iz Vajnsburga, tek je jedna osoba uspela da mu se približi. Sa Džordžom Vilardom, sinom Toma Vilarda, vlasnika „Nju Vilard hausa”, sklopio je nešto nalik prijateljstvu. Džordž Vilard je bio reporter *Vajnsburg igla* i ponekad bi se uveče prošetao duž auto-puta do kuće Vinga Bidlbauma. Šetkajući se gore-dole po verandi i praveći nervozne pokrete rukama, starac se sada nadao da će Džordž Vilard doći da provede večer s njim. Nakon što su prošla kola koja

su prevozila skupljače jagoda, odšetao je kroz polje žute slačice do ograde i popeo se na nju, pa gledao zabrinuto duž puta u pravcu grada. Na trenutak je ostao tako, trljajući dlanove i bacajući pogled uz i niz drum, a onda otrčao nazad na trem svoje kuće i nastavio da hoda po njemu, preplavljen strahom.

Ving Bidlbaum, koji je dvadeset godina bio misterija za svoj grad, u prisustvu Džordža Vilara gubio bi nešto od svoje bojažljivosti, a njegova bi senovita ličnost, uronjena u more sumnji, izbijala na površinu i gledala u svet. S mladim reporterom kraj sebe, odvažio bi se da usred bela dana ide Glavnom ulicom, ili da govori sa uzbuđenjem dok korača gore-dole po rasklimatanom tremu svoje kuće. Glas koji je bio tih i drhtav, postajao bi prodoran i snažan. Pogrbljena figura bi se ispravila. Vrpoljeći se poput ribe koju je pecaroš vratio u potok, tihi Bidlbaum počeo bi da govori, trudeći se da rečima iskaže ideje koje su se tokom dugih godina tišine gomilale u njegovom umu.

Ving Bidlbaum je mnogo govorio svojim rukama. Tanki izražajni prsti, većito u pokretu, većito pokušavajući da se skriju u njegovim džepovima ili iza leđa, istupali bi napred i postajali klipovi njegove mašinerije za izražavanje.

Priča o Vingu Bidlbaumu priča je o rukama. Ime je dobio zbog njihove neumorne živosti, poput lepeta krila zarobljene ptice. Neki opskurni gradski poeta ga je smislio. Ruke su unosile nemir njihovom vlasniku. On je želeo da ih sakrije i sa čuđenjem je gledao tihe, bezizražajne ruke drugih muškaraca koji su radili kraj njega u polju, ili prolazili seoskim drumovima u pospanim zapregama.

Kada bi razgovarao sa Džordžom Vilarom, Ving Bidlbaum bi stisnuo pesnice i lupao njima po stolu ili zidovima svoje kuće. Od te radnje bi se osećao prijatnije. Ukoliko bi ga želja za razgovorom spopala dok bi se njih dvojica šetali poljem, potražio bi neki panj ili najvišu dasku u ogradi, pa bi, lupajući žustro po njima, nekako povratio lakoću govora.

Povest o rukama Vinga Bidlbauma zaslužuje zasebnu knjigu. Ako bi bila saosećajno napisana, bavila bi se mnogim, neobičnim,

divnim osobinama neznanih ljudi. To je posao za pesnika. Te ruke su u Vajnsburgu privlačile pažnju samo zbog njihove živosti. Njima je Ving Bidlbaum uspevaao da nabere čak sto četrdeset kilograma jagoda na dan. One su postale njegova najosobenija karakteristika, izvor njegove slave. Takođe, one su činile još grotesknijom njegovu inače grotesknu i neshvatljivu osobenost. Vanjsburg je bio ponosan na ruke Vinga Bidlbauma na isti način na koji je bio ponosan i na novu kamenu kuću bankara Vajta i na Tonija Tipa, pastuva Veslija Mojera koji je istrčao kas na jesenjim trkama u Klivlendu za dva minuta i petnaest sekundi.

Što se tiče Džordža Vilarada, on je mnogo puta hteo da pita nešto u vezi s rukama. Ponekad bi ga obuzela skoro neizdrživa radoznalost. Osećao je da mora postojati razlog njihovoj neobičnoj živosti i njihovoj sklonosti da se skrivaju, a samo ga je sve veće poštovanje koje je gajio prema Vingu Bidlbaumu sprečavalo da izbrblja sva pitanja koja su mu padala na pamet.

Jednom je bio na ivici da postavi pitanje. Njih dvojica su se šetali poljem jednog letnjeg popodneva, kada su se zaustavili da sednu na travnati nasip. Celo poslepodne Ving Bidlbaum je govorio kao nadahnut. Stao je pored ograde i lupao po gornjoj dasci kao neki ogroman detlić i vikao na Džordža Vilarada, kritikujući njegovu sklonost da dopušta ljudima iz svog okruženja da previše utiču na njega. „Uništavaš samog sebe”, uzviknuo je. „Imaš inklinaciju da budeš sam i sanjariš, a ti se plašiš sanjarenja. Hoćeš da budeš kao i svi drugi u ovom gradu. Slušaš ih kako pričaju, pa pokušavaš da ih imitiraš.”

Na tom travnatom nasipu, Ving Bidlbaum pokušao je još jednom da istakne svoju poentu. Glas mu je postao mek i nostalgičan, pa je sa daškom zadovoljstva počeo rasplinuto da govori, kao da je u snu.

Ving Bidlbaum je od tog sna napravio sliku za Džordža Vilarada. Na toj slici ljudi su ponovo živeli u nekoj vrsti idiličnog zlatnog doba. Po širokim zelenim ravnicaama kretali su su zgodni mladići, neki peške, neki na konjima. Ti mladi ljudi u gomilama

su se zbijali kraj nogu starca koji je sedeo pod drvetom u malenoj bašti i koji im se obraćao.

Ving Bidlbaum upade u zanos. Jedan jedini put zaboravio je na ruke. Lagano su se išunjale napred i legle na ramena Džordža Vilarada. Nešto novo i smelo javilo se u glasu koji je govorio. „Moraš pokušati da zaboraviš sve što si naučio”, reče starac. „Moraš početi da sanjaš. Od ovog trenutka moraš zapušiti uši za riku glasova.”

Praveći stanku u svom govoru, Ving Bidlbaum zagleda se dugo i iskreno u Džordža Vilarada. Oči su mu se sjajile. Ponovo je podigao ruke i pomilovao dečaka, a onda mu je užas preleteo preko lica.

Grčevitim pokretom tela, Ving Bidlbaum skoči na noge i nabi ruke duboko u džepove svojih pantalona. Oči mu se napuniše suzama. „Moram da krenem kući. Ne mogu više da razgovaram s tobom”, reče nervozno.

Ne osvrćući se, starac se sjuri niz padinu, pa preko polja, ostavivši na travnatom nasipu zatečenog i uplašenog Džordža Vilarada. Stresavši se od jeze, dečak je ustao i krenuo putem ka gradu. „Neću ga pitati za ruke”, pomislio je, dirnut sećanjem na stravu koju je video u čovekovim očima. „Nešto nije u redu, ali ne želim da znam šta. Njegove ruke imaju neke veze s njegovim strahom od mene i od svih ostalih.”

I Džordž Vilarad je bio u pravu. Osvrnimo se nakratko na priču o rukama. Možda ćemo govoreći o njima prizvati onog pesnika da ispriča tajnu, čudesnu priču o uticaju, za koji su te ruke predstavljale tek lepršave zastavice nade.

U mladosti, Ving Bidlbaum bio je učitelj u jednom pensilvanijskom gradiću. Tada ga nisu znali kao Vinga Bidlbauma, već je imao manje zvučno ime, Adolf Majers. Kao Adolfa Majersa, dečaci iz njegove škole mnogo su ga voleli.

Adolfu Majersu je zbog njegove prirode bilo suđeno da podučava omladinu. Bio je jedan od onih retkih, neshvaćenih ljudi, koji vladaju moći tako nežnom, da je mogla proći kao neka dražesna slabost. U svojim osećanjima prema dečacima kojima su

bili pod njihovom komandom, takvi ljudi nisu se razlikovali od žena koje gaje neku sofisticiraniju ljubav prema muškarcima.

Pa ipak, i ovo je pregrubo rečeno. Ovde je potreban pesnik. Adolf Majers bi se s tim dečacima iz škole uveče šetao, ili bi do sumraka sedeo na stepenicama škole i pričao, izgubljen u svojim sanjarenjima. Tu i tamo, rukama bi pogladio dečake po ramenima ili bi im razbarušio čupave kose. Kada bi govorio, glas bi mu postajao mek i muzikalan. I u tome je bilo nečeg nalik milovanju. Na neki način, glas i ruke, tapšanje ramena i dodirivanje kose bili su deo učiteljevog napora da ulije snove u mlade umove. On se izražavao milovanjima koja su počivala u njegovim prstima. Spadao je u one ljude u kojima je sila koja stvara život raspršena, a ne centralizovana. Od milovanja njegovih ruku, sumnja i neverica bi nestajale iz umova dečaka i oni bi takođe počinjali da sanjare.

A onda, tragedija. Jedan budalast dečak iz škole zaljubio se u mladog učitelja. Noću bi u krevetu zamišljao neizrecive stvari, a ujutru bi svoje snove prepričavao kao da su činjenice. Čudne, užasne optužbe ispadale bi iz njegovih oklembesjenih usta. Jeza je prostrujala pensilvanijskim gradićem. Skriveno, senovite sumnje u Adolfa Majersa koje su ljudi gajili, pretočene su u ubeđenja.

Nije se odugovlačilo sa tragedijom. Uzdrhtale momke bi dizali iz kreveta i propitivali. „Zagrlio me je”, rekao je jedan. „Uvek se prstima igrao mojom kosom”, reče drugi.

Jednog popodneva, čovek iz tog grada koji je držao salon, Henri Bradford, pojavio se na vratima škole. Nakon što je pozvao Adolfa Majersa da izađe u školsko dvorište, počeo je da ga tuče pesnicama. Kako su njegovi tvrdi zglobovi prstiju počeli da udaraju učiteljevo uplašeno lice, tako je njegov bes postajao sve jači. Vrišteći od užasa, deca su se razjurila na sve strane poput uznemirenih insekata. „Pokazaću ti ja da li ćeš stavljati ruke na moje dete, životinjo”, urlao je vlasnik salona koji je, umorivši se od prebijanja učitelja, počeo da ga šutira po dvorištu.

Adolfa Majersa su po noći proterali iz pensilvanijskog gradića. Desetak ljudi je sa lampama u rukama došlo na vrata kuće u

kojoj je živeo sam i naredilo mu da se obuče i izađe napolje. Padala je kiša, a jedan čovek je u rukama imao konopac. Nameravali su da ga obese, ali nešto u njegovoj figuri, tako sitno, belo i jadno, dirnulo ih je i oni su ga pustili da pobjegne. Dok je bežao kroz mrak, oni su se pokajali zbog svoje slabosti i potrčali za njim, psujući i bacajući motke i velike grudve mekog blata na figuru koja je vrištala i sve brže hrlila u mrak.

Dvadeset godina je Adolf Majers živeo sam u Vajnsburgu. Imao je nešto više od četrdesetak godina, a izgledao je kao da mu je šezdeset pet. Prezime Bidlbaum pokupio je s kutije neke robe koju je, u žurbi prolazeći kroz gradić na istoku Ohaja, video na stanici za utovar. Imao je tetku u Vajnsburgu, crnozubu staricu koja je uzgajala piliće, pa je s njom živeo dok nije umrla. Godinu dana je bolovao nakon onoga što je iskusio u Pensilvaniji, a nakon oporavka radio je kao nadničar u poljima, bio stidljiv i trudio se da krije svoje ruke. Iako nije razumeo šta se desilo, osećao je da su ruke krive za sve. „Drži ruke k sebi”, urlao je vlasnik salona, poskakujući od besa po školskom dvorištu.

Ving Bidlbaum nastavio je da hoda gore-dole po verandi svoje kuće koja se nalazila kraj jaruge, sve dok sunce nije nestalo, a put iza polja se izgubio u sivim senkama. Ušavši u kuću, nasekao je nekoliko kriški hleba i namazao ih medom. Kada je prestalo truckanje voza koji je odnosio kolica natovarena jagodama obranim tog dana, a tišina letnje noći se povratila, opet je izašao da hoda po verandi. U tami nije mogao da vidi svoje ruke, pa su se one umirile. Iako je i dalje žudeo za mladićevim prisustvom, jer on je bio medijum putem kojeg je ispoljavao svoju ljubav prema čoveku, ta žudnja ponovo je postala deo njegove usamljenosti i njegovog iščekivanja. Pripalivši lampu, Ving Bidlbaum je oprao nekoliko sudova uprljanih njegovim prostim obrokom, a zatim postavio krevet na rasklapanje kraj vrata koja su vodila na trem i skinuo se da spava. Nekoliko zalutalih belih mrvica hleba počivalo je na opranom podu kraj stola; spustivši lampu na nisku stolicu počeo je da skuplja mrvice, neverovatnom brzinom prinoseći ih

ustima jednu po jednu. U gustoj mrlji svetlosti pod stolom, klečeća figura nalikovala je na sveštenika okupiranog nekom službom u crkvi. Nervozni, izražajni prsti, pomaljajući se iz svetlosti i nestajući u njoj, mogli su se pomešati sa prstima posvećenika koji hitro prebira deset po deset kuglica svoje brojanice.

PAPIRNE PILULE

Bio je starac bele brade sa ogromnim nosom i rukama. Mnogo pre nego što ćemo ga upoznati, bio je doktor i jahao je ulicama Vajnsburga umornog belca od jedne kuće do druge. Kasnije se oženio imućnom devojkom. Ona je nasledila ogromno plodno imanje nakon očeve smrti. Devojka je bila tiha, visoka i crnomanjasta, i mnogim ljudima je bila veoma lepa. Svi u Vajnsburgu su se pitali zašto se udala za doktora. Godinu dana nakon udaje je umrla.

Zglobovi na doktorovim rukama bili su neobično veliki. Kada su mu šake bile skupljene, izgledali su kao grozdovi neofarbanih drvenih kugli, velikih poput oraha, uvezanih čeličnim cevima. Pušio je lulu od pečene ilovače, a nakon ženine smrti po ceo dan je sedeo u praznoj kancelariji, kraj prozora prekrivenog paučinom. Prozor nikada nije otvarao. Pokušao je jednog sparnog avgustovskog dana, ali je shvatio da je zaglavljen, nakon čega je potpuno zaboravio na sve to.

Vajnsburg je zaboravio na starca, ali u doktoru Rifiju postojala je klica nečega veoma prefinjenog. Sam, u svojoj plesnivoj kancelariji u Hefnerovom bloku zgrada iznad prodavnice tekstila „Pariz”, neumorno je radio, gradeći nešto što je sam uništio. Podizao bi male piramide istine, a nakon toga ih rušio, kako bi imao istine da nanovo podiže druge piramide.

Doktor Rifi bio je visok čovek koji je nosio jedno odelo deset godina. Imalo je iskrzane rukave, a na kolenima i laktovima pojavile su se sitne rupice. U kancelariji je nosio laneni ogrtač

za čišćenje sa ogromnim džepovima, u koje je neprestano trpao zgužvane papire. Nakon nekoliko nedelja, ti papiri bi postajali tvrde papirne loptice, a kad bi mu se džepovi napunili, izbacio bi ih na pod. Deset godina je imao samo jednog prijatelja, takođe starca, po imenu Džon Španac, koji je držao rasadnik drveća. Ponekad bi, kada je bio raspoložen, stari doktor Rifi vadio punu šaku papirnih loptica iz džepova i njima gađao rasadničara. „To je da te zbunim, matoro sentimentalno blebetalo”, viknuo bi, tresući se od smeha.

Priča o doktoru Rifiju i njegovom udvaranju visokoj crno-manjastoj devojci koja mu je postala žena i ostavila mu novac jeste čudnovata. Slasna je poput nekih malih deformisanih jabuka koje rastu po voćnjacima Vajnsburga. S jeseni se šetate tim voćnjacima, a pod nogama osećate tlo stvrđnuto od mraza. Berači su obrali jabuke sa drveća. One su stavljene u buriće i poslate brodovima u gradove, gde će ih jesti po apartmanima punim knjiga, časopisa, nameštaja i ljudi. Na stablima je ostalo svega nekoliko natrulih jabuka koje berači nisu hteli da uberu. Izgledaju kao zglobovi na prstima doktora Rifija. Gricnete ih i osetite kako su ukusne. Sva slatkoća skupila im se u mala okrugla ispupčenja sa strane. Trčite po smrznutoj zemlji od drveta do drveta i berete kvrgave, deformisane jabuke i trpate ih u džepove. Malo ko zna kako su slatke deformisane jabuke.

Devojka i doktor Rifi su sa udvaranjem otpočeli jednog let-njeg popodneva. Njemu je tada bilo četrdeset pet i već je praktikovao da trpa zgužvane papiriće u džepove, da od njih pravi loptice, koje bi kasnije bacaio. Tu naviku je stekao sedeći u kolima iza svog iscrpljenog belca, dok je lagano kaskao seoskim drumovima. Na papirićima su bile zapisane misli, počeci misli, završeci misli.

Um doktora Rifija stvarao je te misli jednu po jednu. Na osnovu mnogih, formirao je istinu koja je u njegovom umu narasla do džinovskih proporcija. Ona je pomračila svet. Postala je užasna, a zatim je izbledela, pa su se ponovo javile sitne misli.

Visoka crnomanjasta devojka došla je da vidi doktora Rifija jer je ostala u drugom stanju, pa se uplašila. Ona se u tom stanju našla zbog niza podjednako čudnovatih okolnosti.

Smrt njenog oca i majke i izobilni ari zemlje koja joj je pripala, dovukli su joj gomile udvarača na vrata. Skoro dve godine je svake večeri primala udvarače. Svi su bili slični, osim dvojice. Govorili su joj sa strašću i bilo je neke napetosti u njihovim glasovima i očima, kada bi je pogledali. Ona dvojica koja su se razlikovala nisu ličila jedan na drugog. Prvi, vitak mladić sa belim šakama, sin juvelira iz Vajnsburga, neprekidno je govorio o čednosti. Nikada nije menjao temu kada bi bio s njom. Drugi, crnokosi mladić sa velikim ušima, nije govorio ništa, ali bi uvek uspeo da je odvuče u mrak, gde bi počeo da je ljubi.

Jedno vreme je visoka crnomanjasta devojka mislila da će se udati za juvelirovog sina. Satima bi sedela i bez glasa slušala šta joj priča, a onda je nešto počelo da je plaši. Pomislila je da se ispod priče o čednosti u njegovom telu krije pohota, mnogo veća nego kod svih ostalih. Ponekad bi joj se činilo da, dok joj govori, on kao da drži njeno telo u rukama. Zamišljala je kako ga lagano premeće po svojim belim šakama i pilji u njega. Noću bi sanjala da joj je zagrizao telo i da mu se sa čeljusti cedi krv. Tri puta je sanjala to, onda je ostala u drugom stanju s momkom koji nije ništa pričao, ali koji ju je u trenutku strasti zapravo ujeo za rame, tako da su se danima videli otisci zuba.

Kada je visoka crnomanjasta devojka upoznala doktora Rifija, činilo joj se da neće želeći više nikada da ga napusti. Jednog jutra mu je došla u kancelariju i, bez da je išta rekla, izgledalo je kao da je znao šta joj se dogodilo.

U doktorovoj ordinaciji bila je jedna žena, supruga čoveka koji je držao knjižaru u Vajnsburgu. Kao i svaki staromodni seoski lekar opšte prakse, doktor Rifi je vadio zube, pa je žena sedela sa maramicom na ustima i stenjala. Kraj nje je bio njen muž i, kada joj je zub izvađen, oboje su vrisnuli, a krv je potekla niz ženinu belu haljinu. Visoka crnomanjasta devojka nije obraćala pažnju.

Kada su žena i čovek otišli, doktor joj je kroz osmeh rekao: „Povešću vas sa mnom da se vozimo kroz prirodu.”

Nekoliko nedelja su se visoka crnomanjasta devojka i doktor viđali skoro svakodnevno. Stanje koje ju je i odvelo k njemu prošlo je kao neka bolest, ali ona je postala nalik onome ko otkrije slatkoću kvrgavih jabuka, više nije mogla ni da zamisli oblo, savršeno voće što se jelo po gradskim stanovima. S jeseni, nakon početka svog poznanstva s njim, udala se za doktora Rifija i umrla narednog proleća. Tokom zime joj je čitao početke i završetke misli koje je žvrljao na komadićima papira. Nakon što bi ih pročitao, smejao se i trpao ih u džepove gde bi postajale oble, tvrde loptice.